

Actieplan Armoede 2017 e.v. jaren

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Waarom dit actieplan?	4
2.1	Decentralisaties in het sociaal domein	4
2.2	Veranderingen in het wettelijk kader	4
2.3	Onderzoek: 0 - meting	5
2.4	Extra middelen van het Rijk	5
2.5	Tweesparenbeleid: onderzoeken en doen	6
3.	Wat is Armoede?	7
3.1	Definitie armoede	7
3.2	Armoede versus bijstandsnorm	8
4.	Armoede in Valkenburg aan de Geul	9
4.1	Personen met een inkomen tot 100% van de bijstandsnorm	9
4.2	Percentage huishoudens met een arbeidsongeschiktheidsuitkering	9
4.3	Percentage huishoudens met een uitkering ingevolge de werkloosheidswet	9
5.	Het huidige armoedebeleid Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
5.1	Werk ..... Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
5.2	Bijzondere bijstand ..... Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
5.3	Individuele inkomenstoelage	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
5.4	Declaratieregeling maatschappelijke participatie Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
5.5	Collectieve zorgverzekering	11
5.6	Tegemoetkoming kosten premie aanvullende zorgverzekering ..... Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
5.7	Integrale schuldhulpverlening	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
5.8	Kwijtscheldingen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
5.9	Overige regelingen en voorzieningen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
6.	Het nieuwe armoedebeleid Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
6.1	Doel	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
6.2	Uitgangspunten	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
6.3	Inzet langs vier lijnen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
7.	Lijn 1 Preventie en vroegsignalering Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
7.1	Kern van het probleem	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
7.2	Ambitie	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
7.3	Acties	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
8.	Lijn 2 Aandacht voor schulden Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	

- 8.1 Kern van het probleem** ..... Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
- 8.2 Ambitie** ..... Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
- 8.3 Acties**..... Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
9. Lijn 3 Het systeem eenvoudiger maken
Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
- 9.1 Kern van het probleem** ..... Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
- 9.2 Ambitie** ..... Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
- 9.3 Acties**..... Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
10. Lijn 4 Verbinden
Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
- 10.1 Kern van het probleem** ..... Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
- 10.2 Ambitie** ..... Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
- 10.3 Acties**..... Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
11. Financiën
Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

1. Inleiding

In het nu voorliggende Actieplan Armoede schetsen we de kaders voor het armoedebeleid voor de periode 2017 e.v. jaren. We doen het goed maar het kan beter.

Door krachten te bundelen, sterke verbindingen te leggen en de juiste kennis te delen maken we Valkenburg aan de Geul sterker. Juist bij het onderwerp armoede is samenwerking belangrijk. Lokaal beleid kan armoede niet voorkomen of oplossen. Lokaal beleid kan hoogstens de omvang en de duur van armoede beïnvloeden. Door samenwerking met andere partijen kunnen we een verschil maken. De omvang en intensiteit van armoede moet worden aangepakt in een gezamenlijke inspanning van gemeente, maatschappelijke organisaties, fondsen, professionals, vrijwilligers, maatschappelijk betrokken bedrijven en niet in de laatste plaats de betrokkenen zelf.

Het nu voorliggende Actieplan Armoede heeft vooral tot doel een proces op gang te brengen. Een proces waarin een aantal lijnen worden uitgezet, acties worden gestart, pilotprojecten worden opgestart en uitgevoerd en verbindingen worden gelegd en/of versterkt.

Dit plan heeft daarbij vooral het individu dat in armoede leeft voor ogen. Want wie in armoede leeft, heeft daar zelden bewust voor gekozen. Armoede kan iedereen overkomen. Omdat je je baan verliest, je partner verliest, omdat je arbeidsongeschikt raakt. Of omdat je als kind opgroeit in een arm gezin.

Mensen zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor hun situatie en het oplossen van hun problemen. We verwachten van onze inwoners dat zij zich actief inzetten om zelfredzaam te worden en/of te blijven en dat zij daarvoor, zo nodig, zelf en eerst een beroep doen op hun familie, vrienden of sociale netwerk. Daarom staat in de gesprekken met de gemeente niet de vraag centraal 'Waar heeft u recht op?', maar de vraag 'Wat heeft u nodig in uw situatie?'.

Soms is armoede van tijdelijke aard en dan is het vinden van een betaalde baan de meest voor de hand liggende oplossing om uit de armoede te komen en te blijven. Er zijn ook situaties waarin mensen langdurig in armoede leven. Dan ontstaat er vaak samenhang met problemen op een ander vlak, zoals gezondheid of eenzaamheid. Daarom vraagt de aanpak van armoede om een brede benadering. We leggen verbindingen met andere (beleids)terreinen en we leggen verbindingen met partners in de gemeente Valkenburg aan de Geul en in de regio Maastricht-Heuvelland. Zo kunnen we meer doen voor hen die in armoede leven.

2. Waarom dit actieplan?

2.1 Decentralisaties in het sociaal domein

Met ingang van 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor een groot aantal taken op het gebied van Jeugd, Zorg en Participatie. Het doel van deze decentralisaties is (zo zelfstandig mogelijke) deelname aan de samenleving voor iedereen mogelijk maken. Omdat armoede meer is dan een tekort aan inkomen, heeft het gevolgen voor meerdere leefgebieden van mensen. Daarom is integrale samenwerking nodig. Veel beleid dat van invloed is op armoede was en wordt op regionale schaal gemaakt. De beleidskaders en beleidsplannen, de verordeningen en uitvoeringsbesluiten op het gebied van jeugd, Zorg en Participatiewet worden immers gemaakt op de schaal van Maastricht-Heuvelland en - voor wat betreft Jeugd - op de schaal van Zuid Limburg. Daarbij moet er rekening gehouden worden met het gegeven dat armoedebestrijding in de zin van inkomensondersteuning nog steeds grotendeels bepaald wordt door landelijke wet- en regelgeving. Lokaal geven we de uitvoering vorm, met oog voor de specifieke wensen en noden van onze inwoners.

2.2 Veranderingen in het wettelijk kader

Zoals reeds aangegeven zijn vanaf 1 januari 2015 de verantwoordelijkheden van gemeenten in het sociaal domein uitgebreid, onder andere door de invoering van de Participatiewet. Met de inwerkingtreding van de Participatiewet zijn ook de juridische kaders voor het armoedebeleid gewijzigd. Hiermee wil het Rijk financiële bijstand vervangen door individueel maatwerk, waardoor financiële middelen gericht worden ingezet. In de wet zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd:

1. De categoriale bijzondere bijstand is per 1 januari 2015 afgeschaft. Gemeenten zijn niet langer bevoegd om categoriale bijzondere bijstand aan specifieke doelgroepen te verstrekken.
2. De wettelijke inkomensgrens van de collectieve zorgverzekering is vervallen. Gemeenten kunnen zelf bepalen welke inkomensgrens zijn hanteren. Hiermee wordt de mogelijkheid geboden de collectieve zorgverzekering open te stellen voor een bredere doelgroep.
3. De langdurigheidstoeslag is afgeschaft en vervangen door de individuele inkomensstoeslag. Deze toeslag is bedoeld voor mensen die langdurig moeten rondkomen van een laag inkomen en geen zicht hebben op inkomensverbetering.

2.3 Onderzoek: 0 - meting

Sinds 1 januari 2016 is er een Gemeenschappelijke Regeling voor de uitvoering van de Participatiewet voor Maastricht-Heuvelland en wordt de uitvoering van de Gemeenschappelijke Regeling verzorgd door één uitvoeringsorganisatie, te weten: Sociale zaken Maastricht-Heuvelland. Ook het armoedebeleid van de gemeenten uit de regio Maastricht-Heuvelland wordt uitgevoerd door Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland. De vorming van één uitvoeringsorganisatie in combinatie met financiële ontwikkelingen is aanleiding geweest om in 2016 een regionaal armoedeonderzoek¹ uit te laten voeren en onder andere te onderzoeken welke regelingen de gemeenten uit de regio Maastricht-Heuvelland hanteren, wat het gebruik en wat het effect van de regelingen is. Ook kwalitatief onderzoek is uitgevoerd; wat doet armoede met mensen? Hoe kunnen wij aansluiten op wensen en mogelijkheden van inwoners in armoede? Hoe kunnen we regelingen stroomlijnen? De resultaten van het regionale armoedeonderzoek zijn meegenomen in het nu voorliggende plan.

2.4 Extra middelen van het Rijk

- Armoedebestrijding kinderen

Het Rijk stelt vanaf 1 januari 2017 structureel € 100 miljoen extra beschikbaar voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. Hiervan wordt € 85 miljoen per jaar aan gemeenten beschikbaar gesteld via een decentralisatie-uitkering. Het beschikbare budget wordt verdeeld op basis van door het CBS ontwikkelde gegevens over kinderen met een kans op armoede. Voor uitkeringsjaar 2017 is de verdeling gebaseerd op gegevens over het jaar 2013. Uit de decembercirculaire 2016 blijkt dat voor de gemeente Valkenburg aan de Geul een structureel bedrag ad € 63.172 beschikbaar is vanaf 2017.

Daarnaast stelt het Rijk € 14 miljoen beschikbaar voor landelijke en bovenregionale initiatieven van maatschappelijke organisaties waarmee, aanvullend op en samen met gemeenten, kinderen met een kans op armoede tijdig en effectief bereikt kunnen worden.

- Armoedebestrijding ouderen

Het Rijk stelt voor 2017 en 2018 € 7,5 miljoen beschikbaar aan incidentele middelen in de algemene uitkering, waarmee gemeenten armoede onder ouderen met een bijstandsuitkering kunnen bestrijden, met name via bijzondere voor gepensioneerden zonder een volledige uitkering op grond van de Algemene ouderdomswet. Deze groep kan via de Sociale Verzekeringsbank een beroep doen op algemene bijstand in de vorm van Aanvullende Inkomensondersteuning voor Ouderen, maar is op de gemeente aangewezen in situaties waarin bijzondere bijstand nodig kan zijn.

¹ Regionaal armoedeonderzoek 'Meer dan geld alleen'.

2.5 Tweesporenbeleid: onderzoeken en doen

De gemeente Valkenburg aan de Geul voert een tweesporenbeleid uit van enerzijds kijken naar en gebruik maken van resultaten en effecten (het onderzoeken), en anderzijds het actief aan de slag gaan met gerichte en integrale initiatieven en activiteiten (het doen). Daarmee zetten we de lijn voort zoals deze door de gemeenten uit de regio Maastricht-Heuvelland in 2016 gezamenlijk is uitgezet.

3. Wat is Armoede?

3.1 Definitie armoede

Armoede wordt gedefinieerd als een complex verschijnsel met veelal samenhangende samenhangende dimensies (inkomen, maatschappelijke participatie, opleidingsniveau, gezondheid, zelfredzaamheid, wonen en leefomgeving). Het toekomstperspectief is hierbij een belangrijk onderscheidend kenmerk, vooral in situaties waarin niet of nauwelijks uitzicht is op werk of verandering van de leefsituatie. Armoede kan worden gezien als een zodanig gebrek aan financiële middelen, dat niet tegemoet kan worden gekomen aan de behoeften die de samenleving als noodzakelijk ziet. Armoede in brede zin kan gedefinieerd als onvoldoende mogelijkheden om volwaardig deel te nemen aan de samenleving. Het gebrek aan mogelijkheden kan het gevolg zijn van onvoldoende financiële middelen, maar ook van een gebrek aan een sociaal netwerk, een laag opleidingsniveau of een slechte gezondheid. Voornoemde verschijnselen worden vaak in samenhang gezien. Armoede in enge zin kan gedefinieerd worden als een gebrek aan financiële middelen (al dan niet in relatie tot een laag inkomen). Overigens behoort niet iedereen met een laag inkomen tot de doelgroep van het armoedebeleid. De kwetsbaarste burgers zijn personen met een cumulatie van armoederisico's zoals een combinatie van slechte arbeidsmarktpositie, problematische schulden, laag opleidingsniveau, dakloosheid en gezondheidsproblemen.

In het nu voorliggende Actieplan Armoede hanteren we de brede definitie van Armoede.

3.2 Armoede versus bijstandsnorm

In relatie tot armoede wordt ten aanzien van het inkomen vaak de link gelegd met de bijstandsnorm. De bijstandsnorm vertegenwoordigt het minimale inkomen dat iemand nodig heeft om in zijn/haar levensonderhoud te kunnen voorzien. De netto bijstandsnormen per 1 januari 2017 zijn opgenomen in onderstaande tabel. Deze bedragen worden in dit rapport gehanteerd als de 100% bijstandsnorm voor 2017.

Bijstandsnormen (in euro's) per 1 januari 2017 netto per maand exclusief vakantietoeslag

	100% Bijstandsnorm	110% Bijstandsnorm	120% Bijstandsnorm	* Vermogensgrens
Alleenstaande 21 jaar tot pensioengerechtigd	933,65	1.027,02	1.120,38	5.940,-
Alleenstaande pensioengerechtigd	1.048,93	1.153,82	1.258,72	5.940,-
Alleenstaande ouder 21 jaar tot pensioengerechtigd	933,65	1.027,02	1.120,38	11.880,-
Alleenstaande ouder pensioengerechtigd	1.048,93	1.153,82	1.258,72	11.880,-
Gezin beiden 21 - pensioengerechtigd met/zonder kinderen	1.333,78	1.467,16	1.600,54	11.880,-
Gezin 1 of beiden pensioengerechtigd	1.432,66	1.575,93	1.719,19	11.880,-

4. Armoede in Valkenburg aan de Geul

Landelijk worden cijfers genoemd over het aantal inwoners met een laag inkomen. Maar om hoeveel personen gaat het nu in de gemeente Valkenburg aan de Geul?

4.1 Personen met een inkomen tot 100% van de bijstandsnorm

In Valkenburg aan de Geul bedraagt het percentage personen dat moet rondkomen van een bijstandsuitkering t.o.v. de totale bevolking bedraagt 1,9 %. Dit percentage is lager dan het landelijk en provinciaal percentage (beiden 2,5%).

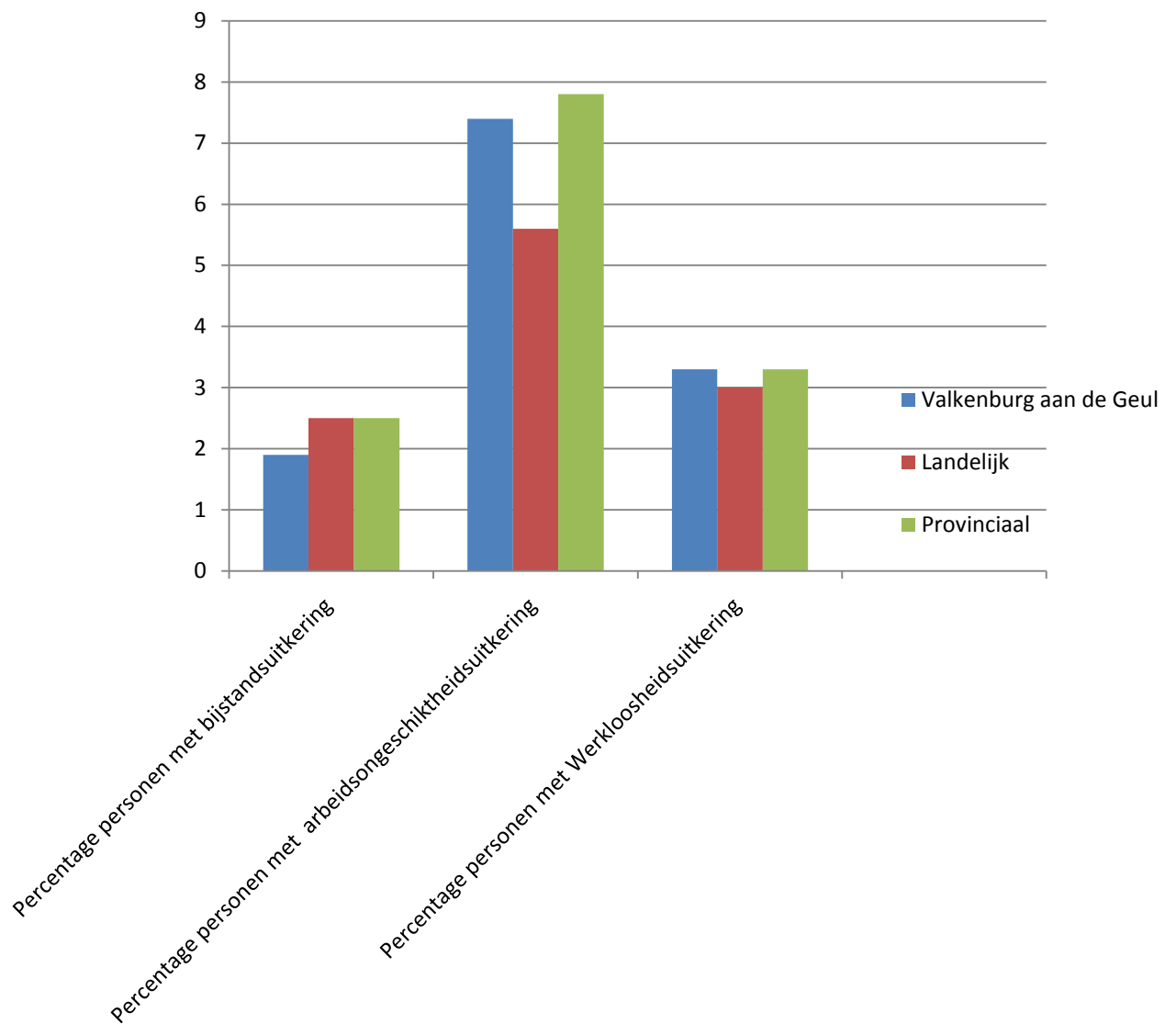
4.2 Percentage huishoudens met een arbeidsongeschiktheidsuitkering

Het percentage personen in de gemeente Valkenburg aan de Geul dat moet rondkomen van een arbeidsongeschiktheidsuitkering t.o.v. de totale beroepsbevolking bedraagt 7,4%. Dit percentage ligt tussen het landelijk (5,6%) en provinciaal (7,8%) percentage

4.3 Percentage huishoudens met een uitkering ingevolge de werkloosheidswet

Het percentage personen in de gemeente Valkenburg aan de Geul dat moet rondkomen met een uitkering ingevolge de werkloosheidswet t.o.v. de totale beroepsbevolking bedraagt 3%. Dit percentage is hoger dan het landelijk percentage (3,0%) maar lager dan het provinciaal percentage (3,3%).

Personen met een uitkering ten opzichte van de totale bevolking (%; bron CBS)

5. Het huidige armoedebeleid

Het armoedebeleid van de gemeente Valkenburg aan de Geul kent verschillende instrumenten. Onderstaand volgt een kort overzicht.

5.1 Werk

De beste bestrijding van armoede is betaald werk. Wij zijn succesvol in het naar werk leiden van mensen met een uitkering. Maar niet in alle gevallen lukt dat. Voor situaties waarin werk (nog) geen oplossing biedt of kan bieden kent de gemeente Valkenburg aan de Geul een aantal regelingen om mensen met een laag inkomen tegemoet te komen.

5.2 Bijzondere bijstand

Een van de belangrijkste gemeentelijke instrumenten voor inkomensondersteuning is de bijzondere bijstand. Mensen kunnen bijzondere bijstand aanvragen voor bijzondere kosten. De kosten moeten noodzakelijk zijn en op geen enkele andere manier worden vergoed.

5.3 Individuele inkomenstoelage

De individuele inkomenstoelage is een geldbedrag voor mensen die een lange tijd van een laag inkomen moeten leven. En geen uitzicht hebben op een hoger inkomen. De individuele inkomenstoelage is belastingvrij en wordt 1 keer per 12 maanden uitbetaald.

5.4 Declaratieregeling maatschappelijke participatie

De declaratieregeling maatschappelijke participatie biedt een financiële tegemoetkoming voor de kosten van (schoolgaande) kinderen, kosten van sport, cultuur en andere vormen van maatschappelijke participatie.

5.5 Collectieve zorgverzekering

De gemeente Valkenburg aan de Geul biedt samen met de overige gemeenten uit de regio Maastricht-Heuvelland een collectieve zorgverzekering aan voor inwoners met een inkomen tot 150% van de bijstandsnorm.

5.6 Tegemoetkoming kosten premie aanvullende zorgverzekering

Inwoners met een laag inkomen tot 110% van de bijstandsnorm kunnen in aanmerking komen voor een tegemoetkoming in de kosten van de premie van de aanvullende zorgverzekering.

5.7 Integrale schuldhulpverlening

De gemeente Valkenburg aan de Geul vindt het belangrijk dat mensen kunnen deelnemen aan de samenleving. Het hebben van schulden kan invloed hebben op de wijze waarop mensen hun werk verrichten, op de deelname aan het maatschappelijk leven en op de toeleiding naar de arbeidsmarkt. Daarom is het zaak dat deze mensen snel en goed geholpen worden bij het vinden van een oplossing. In dit kader biedt de gemeente Valkenburg aan de Geul aan mensen met (dreigende) schulden hulp in de vorm van integrale schuldhulpverlening.

5.8 Kwijtscheldingen

Inwoners met een laag inkomen kunnen in aanmerking komen voor kwijtschelding van de aanslag gemeentelijke belastingen.

5.9 Overige regelingen en voorzieningen

Te denken valt aan Stichting Leergeld, Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds. Stichting Leergeld, richt zich onder het motto 'Alle kinderen mogen meedoen' op het voorkomen van sociale uitsluiting van kinderen uit gezinnen met een laag inkomen. Het Jeugdsportfonds is een fonds dat kinderen uit gezinnen met een laag inkomen de mogelijkheid biedt om lid te worden van een sportvereniging, waar dat anders niet financieel haalbaar is. De gemeente Valkenburg aan de Geul staat achter deze gedachte en werkt om die reden sinds langere tijd samen met het Jeugdsportfonds. Kinderen die door geldgebrek thuis niet kunnen meedoen aan culturele activiteiten, kunnen een beroep doen op het Jeugdcultuurfonds. Het Jeugdcultuurfonds geeft deze kinderen een financieel steuntje in de rug.

6. Het nieuwe armoedebeleid

6.1 Doel

Mensen die in een situatie van armoede en financiële problemen verkeren komen vaak in een vicieuze cirkel terecht, waardoor problemen verergeren en het steeds moeilijker wordt om deze situatie te doorbreken. Het toewerken naar een stabiele situatie en het versterken van eigen kracht, mogelijkheden en zelfredzaamheid van mensen, blijft het doel bij de uitvoering van het armoedebeleid. Het gaat er bij de armoedeaanpak om dat mensen weer grip krijgen op hun situatie, volwaardig mee kunnen doen aan de samenleving en uiteindelijk weer zelfredzaam zijn.

De gemeente Valkenburg aan de Geul gaat de strijd met armoede aan. We willen dat zo min mogelijk inwoners in armoede leven en opgroeien. Daarom zetten we vooral in op preventie en vroegsignalering, op de aanpak van schulden, op vereenvoudiging van complexe armoederegelingen en op experimenteren met innovatieve projecten. We willen zo veel mogelijk voorkomen dat mensen in armoede terechtkomen. We zetten in op vroegtijdige signalering van problemen en schulden. We zorgen er enerzijds voor dat degenen die (tijdelijk) onze financiële ondersteuning nodig hebben, deze krijgen. Daarbij zorgen we ervoor dat mensen ons aanbod weten te vinden, dat ze niet gehinderd worden door bureaucratische rompslomp, dat ze sneller en beter geholpen worden zodat ze minder wakker liggen van de zorgen over hun primaire levensbehoeften. Daarnaast willen we perspectief bieden aan onze inwoners door hen te begeleiden naar opleiding of werk.

We constateren dat de armoedesituatie van burgers hardnekkiger wordt en dat er daarom gezocht moet worden naar nieuwe oplossingen. We willen daarom aan de slag met innovatieve aanpakken en experimenten. Daarmee willen we sociale uitsluiting en de ongelijkheid die ontstaan door armoede, aanpakken.

6.2 Uitgangspunten

De volgende uitgangspunten vormen de basis voor het nieuwe armoedebeleid:

Toegankelijkheid	De regelingen en voorzieningen moeten eenvoudig zijn aan te vragen. Het moet duidelijk zijn waar men gebruik van kan maken en wat de regeling/voorziening inhoudt. We willen dat de gemeentelijke regelingen en de toegang tot deze regelingen eenvoudig zijn, zodat ze voor mensen makkelijker te begrijpen en aan te vragen zijn.
Beginnen bij het begin	Voorkomen van armoede is beter dan het bestrijden ervan. We willen voorkomen dat mensen in armoede terecht komen. Schulden willen we in een vroeg stadium aanpakken.

Kinderen	Kinderen vormen een aparte specifieke groep. Door hen al op vroege leeftijd te leren omgaan met geld, kunnen we een bijdrage leveren om overerving van armoede te voorkomen. We willen preventief werken aan de toekomst van kinderen door hun ontwikkelkansen te vergroten ongeacht de situatie van de ouder(s).
Samen aan de slag	Armoede kan alleen bestreden worden en voorkomen worden door een integrale aanpak en samenwerking met en tussen de andere beleidsterreinen binnen het sociaal domein, zoals Jeugd en Zorg, maatschappelijke organisaties en andere netwerkpartners. . We willen actief zoeken naar meer verbinding en verbetering en de facilitering hiervan. Zowel intern binnen de gemeente als binnen het formele en informele netwerk.
Zelfredzaamheid	Het stimuleren en versterken van de (eigen kracht) zelfredzaamheid van de mensen staat centraal. We willen inzetten op het vergroten van de zelfredzaamheid en de oplossingskracht van mensen. Hierbij houden wij er uiteraard rekening mee dat er inwoners zijn die blijvend extra aandacht en/of (financiële) ondersteuning nodig hebben.
Leefwereld en gedrag	We willen de leefwereld van mensen centraal stellen en rekening houden met gedragsaspecten die meespelen rond armoede.

6.3 Inzet langs vier lijnen

We gaan uit van vier lijnen, waarbinnen zowel regionale als lokale acties worden uitgevoerd:

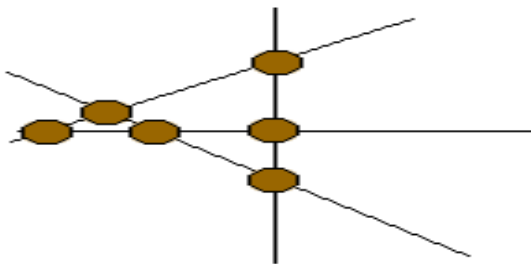
Lijn 1 Preventie en vroegsignalering

Lijn 2 Aandacht voor schulden

Lijn 3 Het system eenvoudiger maken

Lijn 4 Verbinden

Deze vier lijnen staan niet op zichzelf, maar versterken elkaar. De verdere uitwerking van de vier lijnen wordt in de volle breedte én in samenwerking met het formele en informele netwerk, inwoners en de doelgroep zelf opgepakt. Daarnaast wordt naar meer verbinding en verbreding met overige beleidsterreinen gezocht. Op veel terreinen vinden immers al initiatieven of activiteiten plaats die ook van invloed zijn op de armoede-aanpak.

7. Lijn 1 Preventie en vroegsignalering

7.1 Kern van het probleem

Vaak wordt aangegeven dat armoede een taboe is. De drempel om hulp te vragen ligt hoog. Uit diverse rapporten en publicaties² blijkt dat mensen lang wachten met het vragen van hulp. Met als gevolg dat de schulden hoger worden, er ook problemen ontstaan op andere leefgebieden en het traject naar de oplossing intensiever, ingewikkelder en duurder wordt

7.2 Ambitie

Verschillende onderzoeken hebben aangetoond dat investeren in preventie en vroegsignalering effectief is³. Het voorkomen van armoede is eenvoudiger als er geen schaamte over het onderwerp heerst, als het bespreekbaar is in de samenleving. Alleen dan lukt het om de negatieve beeldvorming rondom armoede om te vormen naar positieve associaties zoals creativiteit en duurzaamheid.

Voor de inzet van preventie en vroegsignalering hebben we verschillende disciplines binnen de gemeente en zeker ook partners in de stad nodig. Denk aan financiële educatie aan kinderen een plaats geven op de agenda van het onderwijs en het benutten van signalen van bijvoorbeeld huisartsen, woningbouwcorporaties en sportverenigingen.

7.3 Acties

1. Inzet op kinderen/jongeren

Vanuit het preventieve armoedebeleid wordt actief ingezet op het voorkomen van (overerving van) armoede door activiteiten en interventies ten behoeve van kinderen en jongeren in te zetten, te weten:

- Kinderen doen mee

Ieder kind in Nederland moet kunnen meedoen en zich kunnen ontplooiën en ontwikkelen. Dit betekent goed mee kunnen doen op school en deel kunnen nemen aan sport en verenigingsleven. Meedoen met een sport, cursus of activiteit is goed voor het zelfvertrouwen en eigenwaarde van het kind. Het geeft veel plezier en zorgt voor contact en vriendschap met andere kinderen. Ook als er thuis weinig te besteden is moeten kinderen samen met leeftijdsgenootjes kunnen sporten, kunnen zwemmen en muziek kunnen maken.

---

² Voorbeelden: Rapport Nibud 'Overkoepelende blik op de omvang en preventieve van schulden in Nederland', oktober 2014 en Armoede monitor 2014 CBS.

De kinderombudsman heeft medio juni 2013 gemeenten aanbevolen om een kindpakket samen te stellen. Medio maart 2014 heeft de kinderombudsman de handreiking voor effectief kindgericht armoedebeleid uitgebracht. Hierin zijn aanbevelingen opgenomen voor gemeenten om te komen tot een gemeentelijk kindpakket, waarbij niet alleen regelingen van gemeenten maar ook van landelijke en lokale initiatieven zijn opgenomen. De gemeente Valkenburg aan de Geul heeft een aantal regelingen specifiek voor kinderen. In onderstaand overzicht is een vergelijking gemaakt tussen de elementen van het kindpakket van de kinderombudsman ons ondersteuningsaanbod.

Aanbevelingen kindpakket kinderombudsman	Ondersteuningsaanbod gemeente Valkenburg aan de Geul	Toelichting
Absoluut noodzakelijke behoeften	V	Via de bijzondere bijstand zijn de absoluut noodzakelijke behoeften gewaarborgd.
Zaken om mee te kunnen doen in de samenleving	V	Via de declaratieregeling maatschappelijke participatie.
Vouchers voor basisbenodigdheden (bijvoorbeeld zomer-/winterkleding)	-	Valkenburg aan de Geul werkt niet met Vouchers voor basisbenodigdheden.
Lessen voor een basiszwemdiploma	V	Via het Jeugdsportfonds kunnen lessen voor een basiszwemdiploma vergoed worden tot een maximum van € 225,- per jaar.
Bibliotheekpas tot achttien jaar	V	Kinderen en jongeren tot achttien jaar kunnen gratis lid worden van de Stichting Heuvelland bibliotheken.
Vervoer; fietsregeling en/of gratis (openbaar) vervoer	X	Er is geen regeling voor openbaar vervoer voor kinderen en jongeren. Daarentegen zijn er wel mogelijkheden voor het verkrijgen van een fiets via Stichting Leergeld.
Deelname aan een wekelijkse activiteit ter ontspanning of sportieve /culturele ontwikkeling	V	Via de declaratieregeling maatschappelijke participatie, Jeugdsportfonds, Jeugdcultuurfonds en Stichting Leergeld

Uit dit overzicht kan geconcludeerd worden dat ons huidige armoedebeleid, met uitzondering van de vouchers voor basisbehoeften en de regeling voor openbaar vervoer, aansluit bij het kindpakket van de Kinderombudsman. Ten aanzien van de regeling voor (openbaar) vervoer dient de opmerking geplaatst te worden dat uit onderzoek van de Kinderombudsman is gebleken dat veel gemeenten kosten voor vervoer meestal verstrekken via een gratis voorziening (fiets in natura) of op declaratiebasis. Overigens blijkt uit datzelfde onderzoek dat 28% van de gemeenten geen voorziening op het gebied van vervoer aanbiedt. Wij zijn alert of onze huidige vervoersondersteuning aan kinderen belemmeringen oplevert om bijvoorbeeld te voldoen aan onderwijsverplichtingen en zullen in voorkomende gevallen streven naar maatwerkoplossingen. Maar daarmee zijn we er nog niet.

- Structurele samenwerking Stichting Leergeld, Jeugdcultuurfonds / zo nodig verhoging financiële ondersteuning Jeugdsportfonds

Zoals eerder aangegeven onderschrijft de gemeente Valkenburg aan de Geul dat kinderen niet de dupe mogen worden van de financiële situatie van hun ouder(s). Reden waarom wij in dat kader de structurele samenwerking aangaan met Stichting Leergeld en het Jeugdcultuurfonds en voor wat betreft het Jeugdsportfonds bezien we of de huidige financiële ondersteuning al dan niet verhoogd moet worden.

- Goede schoolopleiding

Om kinderen de kans te bieden op ontwikkeling en deelname aan de samenleving, is goed onderwijs nodig. Een goede, afgeronde schoolopleiding is een belangrijke voorwaarde om een betaalde baan te kunnen vinden en een betaalde baan is de beste bestrijding tegen armoede. Dat betekent dat we initiatieven die bevorderen dat kinderen kunnen blijven deelnemen aan onderwijs en onderwijs gerelateerde zaken (intensiever) gaan ondersteunen.

- Gezondheid van kinderen

Een gezonde leefstijl is een investering in de toekomst van alle kinderen en specifiek voor kinderen die opgroeien in armoede. Daarom participeren we in specifieke programma's als Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) en De Gezonde School om kinderen (en hun ouders) te ondersteunen bij het aanleren of behouden van een gezonde leefstijl. Naast deze leefstijlprogramma's vinden we het belangrijk het netwerk van professionals rondom scholen (de zorgcoördinator, de jeugdgezondheidszorg, het schoolmaatschappelijk werk) verder te versterken en concreet vorm te geven.

- Kinderen leren omgaan met geld

Op jonge leeftijd kinderen leren omgaan met geld is belangrijk, juist voor kinderen die hierbij niet direct ondersteuning kunnen krijgen van hun ouders of die opgroeien in een gezin met financiële problemen. Als kinderen op jonge leeftijd leren hoe zij hun financiële zelfredzaamheid kunnen bevorderen, dan

kunnen ze op latere leeftijd de opgedane ervaring gebruiken als ze geconfronteerd worden met financiële vraagstukken.

De gemeente Maastricht voert als eerste gemeente in Nederland het stadsspel 'No credit, game over' uit. Dit is een succesvol spel uit België, waarin jongeren op een interactieve manier leren om op eigen benen te staan en wat het betekent om schulden te hebben. Via een tablet en social media gaan jongeren op pad in Maastricht. Daarbij zoeken ze zelf de verschillende financiële instanties en organisaties (denk aan: bank, provider, gerechtsdeurwaarder, sociale zaken). Ze verzamelen materiaal, leren zich te wapenen tegen de valkuilen van de consumptiemaatschappij en zoeken in groepjes naar oplossingen van schulden. In de interactieve nabespreking worden het gedrag en de beslissingen van jongeren geëvalueerd. Dat leidt tot een belangrijk gesprek, dat een eerste aanzet geeft voor meer zelfstandigheid en weerbaarheid rondom geld en hoe er mee om te gaan.

In november 2015 hebben 270 leerlingen uit het voortgezet onderwijs deelgenomen. Voor 2016 zijn 1600 nieuwe aanmeldingen vanuit scholen ontvangen, ook vanuit de regio waar leerlingen uit de gemeente Valkenburg aan de Geul op zitten. Bovendien hebben een aantal scholen uit de regio interesse getoond en zijn er ook een aantal andere gemeenten geïnteresseerd. Streven is dat scholen het spel standaard opnemen en dat alle scholieren bereikt worden. Met de scholen wordt overleg gevoerd over de ervaringen met het spel en de wijze waarop het spel standaard onderdeel van het onderwijscurriculum kan worden. Gelet op de goede resultaten sluiten we aan bij het stadsspel 'No credit, game over'.

- Kinderen betrekken bij het verder vormgeven van het lokale armoedebeleid

We willen kinderen actief betrekken bij het verder vormgeven van het lokale armoedebeleid. Om dit tot uitvoering te brengen willen wij een 'kindercongres' organiseren. Indien mogelijk maken wij hierbij gebruik van onze netwerkpartners (denk bijvoorbeeld aan de Kredietbank Limburg).

2. Voorlichting en ondersteuning bij life events

Mensen kunnen te maken krijgen met gebeurtenissen die een grote veranderingen met zich mee brengen en grote impact hebben de financiële situatie. Deze worden ook wel life events genoemd, zoals langdurig ziek worden, 18 jaar worden of verlies van werk. Er verandert veel op zo'n moment. Juist op die momenten is het belangrijk om gericht op iemands leefwereld te interveniëren en om mensen te ondersteunen de financiële situatie aan te passen aan de nieuwe omstandigheden, bijvoorbeeld door nieuw gedrag aan te leren of gedrag bij te sturen.

Streven is om meer aandacht te besteden aan het voorlichten van mensen die in een dergelijke situatie terechtkomen. Binnen de teams van sociale zaken gaan we daarom samenwerken met partijen die een signalerende rol kunnen spelen bij life events. Voorts onderzoeken we of de werkwijze van het stadsspel 'No credit, game over' ook geschikt gemaakt kan worden voor bijvoorbeeld vrouwen die na een scheiding alleenstaande moeder zijn of voor mensen die in een bijstandsuitkering.

3. Armoede bespreekbaar maken

Om taboe te doorbreken gaan we armoede bespreekbaar maken. We gaan initiatieven die bijdragen aan positieve beeldvorming rondom armoede stimuleren en brengen deze onder de aandacht. Aansluiting bij het spel 'No credit, game over' en de website 'Pas op je geld' zijn voorbeelden van initiatieven die laagdrempelig communiceren over armoede mogelijk maken. Daarnaast is het belangrijk dat mensen weten welke regelingen er zijn. Een juiste communicatieaanpak moet zorgen dat de mogelijkheden bekend zijn. Enerzijds bij de doelgroep zelf maar anderzijds ook bij de ketenpartners. We zetten in op goede voorlichting (bekendmaking) van de regelingen van het armoedebeleid.

4. Preventie & vroegsignalering bij schulden

Als er financiële problemen ontstaan, dan is het zaak het tij in een zo vroeg mogelijk stadium te keren. Door samenwerking tussen publieke en private organisaties die hierbij een rol spelen te versterken kunnen betalingsachterstanden op tijd worden aangepakt. In verband hiermee heeft de gemeente Valkenburg aan de Geul onlangs ingestemd met een convenant ter voorkoming van het afsluiten van drinkwater voor kleinverbruikers. Door de samenwerking te intensiveren tussen woningcorporaties, water- en energieleveranciers, zorgverzekeraars en de gemeente wordt tijdige interventie mogelijk. Om dit te bewerkstelligen is de gemeente Maastricht gestart met een Databank vroegsignalering en betalingsachterstanden vaste lasten. Daarin worden gegevens van betalingsachterstanden bij woningcorporaties, Waterleidingmaatschappij Limburg, energieleveranciers, collectieve ziektekostenverzekeraar en ook de gemeentelijke belastingen vergeleken. Bij meerdere betalingsachterstanden gaat een signaal naar de Kredietbank Limburg. De Kredietbank Limburg controleert vervolgens welke partij uit het netwerk al contact heeft met betrokkene en samen wordt een gecoördineerde aanpak op verminderen betalingsachterstand ingezet. In de toekomst wordt een start gemaakt met het verbreden van deze aanpak naar de gemeenten uit de regio Maastricht-Heuvelland.

8. Lijn 2   Aandacht voor schulden

8.1   Kern van het probleem

Schuldenproblematiek is een groot maatschappelijk probleem, waarin diverse partijen een rol hebben om samen een sluitende aanpak te bieden. De stress om rond te komen wordt versterkt met de stress van aanmaningen, deurwaarders, verrekeningen of beslaglegging. Vergaande incassomogelijkheden aken de situatie extra kwetsbaar. Hoewel mensen beschermd worden door de beslagvrije voet (het minimaal besteedbare bedrag waar geen beslag op mag worden gelegd) wordt deze lang niet altijd gehanteerd met alle gevolgen van dien.

8.2   Ambitie

De gemeente heeft een wettelijke taak om integrale schuldhulpverlening aan te bieden. Dat wil zeggen een samenhangend aanbod van preventie tot en met nazorg met als doel zowel financiële problemen als de oorzaken daarvan op te lossen.

8.3   Acties

1.   **Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening**

Vanaf 1 juli 2012 is de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening van kracht. Deze wet zorgt ervoor dat de taak van de gemeenten op het terrein van de integrale schuldhulpverlening (zorgplicht) wettelijk is ingebed. Mede op grond van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening bieden wij schuldhulpverlening in principe aan iedereen aan die dit nodig heeft. Hierbij wordt ingezet op zowel preventie als het daadwerkelijk oplossen dan wel beheersbaar maken van schulden.

Schuldhulpverlening wordt uitgevoerd door de Kredietbank Limburg, waarbij wordt samengewerkt met verschillende organisaties om zo vroeg mogelijk te signaleren en hulp te bieden (denk aan woningcorporatie, Waterleidingmaatschappij Limburg, maatschappelijk werk et cetera).

2.   **Kwaliteitsbewaking schuldhulpverlening**

We hebben als gemeente zelf of middels samenwerking met derden een aanbod van hulpverlenende, bemiddelende, sanerende en voorlichtende activiteiten op het gebied van schuldhulpverlening. Niet iedereen kan of wil echter gebruik maken van de mogelijkheden die vanuit de gemeente worden aangeboden.

Er zijn verschillende andere partijen die ondersteuning kunnen bieden.

1. Voor mensen die door omstandigheden (tijdelijk) niet zelf hun financiën kunnen regelen, kan een bewindvoerder dat doen. Beschermingsbewind betekent dat een, door de kantonrechter toegewezen, bewindvoerder de financiën zoveel mogelijk samen met de onder beschermingsbewind gestelde verzorgt. Wij vergoeden de kosten voor bewindvoering voor mensen met een inkomen tot 110 % van het sociaal minimum volledig, voor mensen met een inkomen boven de 110% van het sociaal minimum wordt vergoed naar draagkracht. We hebben als gemeente wel de kosten van bewindvoering, maar we hebben geen invloed op de aanvragen van bewindvoering, op de bewindvoerder die ingeschakeld wordt, en ook niet op de duur en het verloop van het traject.
2. Een budgetcoach of budgetbeheerder ondersteunt mensen die (tijdelijk) het zicht op hun financiën zijn kwijtgeraakt en stelt samen met de cliënt weer orde op zaken. Een budgetcoach mag geen afspraken maken over betaalregelingen enz. met schuldeisers. Budgetcoaches kunnen vrijwilligers zijn, bijvoorbeeld de schuldhulpmaatjes of de budgetkringen, maar het kunnen ook commerciële bureaus zijn.

Mensen kiezen zelf met welkbewindvoerder/ bureau zij in zee gaan. Er zijn echter grote kwaliteitsverschillen tussen de verschillende bewindvoerders/ bureaus. Vaak komen mensen er echter pas achter of ze wel of niet goed geholpen worden, als ze al een contract hebben. Dat is te laat. Mensen hebben behoefte aan informatie vooraf. Als gemeente willen we mensen beter ondersteunen bij hun keuze. Tegelijkertijd kunnen we daarin niet te veel sturen, omdat we geen positie hebben om bepaalde bewindvoerders/bureaus voorrang te geven. Bovendien betreft het juist de inzet van bewindvoerders/bureaus in situaties waar we als gemeente geen formele rol hebben.

Wij onderzoeken daarom mogelijkheid om aan de site “Pas op je geld’ een besloten forum/meldpunt toe te voegen. In dit besloten deel kunnen (semi)professionals (o.a. consultants gemeenten, maatschappelijk werkers, vrijwilligers van bijvoorbeeld stichting Leergeld) melding maken van ervaringen met partijen op het gebied van bewindvoering, budgetcoaching of budgetbeheer.

3. Terugdringen kosten beschermingsbewind

Mensen die tijdelijk of blijvend niet in staat zijn om hun financiën te regelen, kunnen onder beschermingsbewind worden gesteld. Wie de kosten hiervan niet zelf kan betalen, kan hiervoor bijzondere bijstand aanvragen. Door verruiming van de wettelijke criteria neemt het aantal mensen in beschermingsbewind fors toe. Hierdoor stijgen de kosten voor bewindvoering die worden vergoed uit de bijzondere bijstand. De gemeenten uit de regio Maastricht-Heuvelland willen meer grip krijgen op deze kosten en de zelfredzaamheid van mensen juist stimuleren in plaats van (blijven) overnemen. De volgende onderdelen worden in regionaal verband opgepakt

- Inzetten op preventieve en vroegsignalering, zodat schuldsituaties niet uit de hand lopen.
- Pilot 'Stopzetten beschermingsbewind' bij de rechtbank. Verzoeken tot stopzetting worden ingediend bij de rechtbank indien bewindvoering niet noodzakelijk wordt bevonden of niet zinvol wordt geacht.
- Onderzoek of via het instrument bestuurlijk aanbesteden het inrichten van een pool van bewindvoerders en budgetbeheerders mogelijk is. Zo kunnen de gemeenten uit de regio Maastricht-Heuvelland zelf de regie voeren en meer invloed uitoefenen op de kwaliteit van bewindvoerders en budgetbeheerders die aangesloten zijn bij de pool. Aanmelding voor deze pool loopt via de gemeente. Wanneer de gemeente bepaalt dat bewindvoering het juiste instrument is wordt een verzoek tot onder bewindstelling ingediend bij de rechtbank, bij een van de onder de pool vallende bewindvoerders. Wanneer budgetbeheer voldoende is, wordt dit ondergebracht bij een van de budgetbeheerders van de pool. We denken hiermee de kosten van bewindvoering te kunnen beperken, vooral ook omdat budgetbeheer gericht is op mensen weer zelfredzaam te maken wanneer dit mogelijk is. Opgemerkt wordt dat deze werkwijze alleen geldt voor de mensen die via de gemeente een verzoek tot bewindvoering indienen bij de rechtbank.

We denken hiermee de kosten van bewindvoering te kunnen beperken, vooral ook omdat budgetbeheer er op gericht is om mensen weer zelfredzaam te maken wanneer dit mogelijk is. Overigens kunnen we deze werkwijze niet verplicht stellen; mensen zijn niet verplicht om een en ander via een pool van de gemeente te laten lopen. Dat betekent dat er ook anderen een verzoek tot bewindvoering kunnen indienen bij de rechtbank, die een dergelijk verzoek ook kan accorderen. Voor zover zicht bestaat op aanvragen ingediend door anderen, wordt zoveel mogelijk actief daarop gestuurd.

9. Lijn 3 Het systeem eenvoudiger maken

9.1 Kern van het probleem

Mensen die moeite hebben met rondkomen weten regelmatig niet goed de weg te vinden naar organisaties en regelingen die juist in het leven geroepen zijn om hen te helpen. Het zijn onbedoelde en ongewenste effecten van 'het systeem'.

9.2 Ambitie

We willen dat de gemeentelijke regelingen van het armoede- en schuldhulpverleningsbeleid en de toegang tot de regelingen eenvoudig zijn, zodat ze voor mensen makkelijk te begrijpen en aan te vragen zijn. Ambitie is het systeem minder complex maken, te beginnen met zaken waar we als gemeenten zelf invloed op hebben, waar we zelf uitvoeren. Streven is de toegang tot de dienstverlening in het sociaal domein te verbeteren. Bijvoorbeeld door de mogelijkheden te bezien hoe we kunnen organiseren dat, als mensen een specifieke aanvraag indienen, automatisch gekeken wordt of er recht is op andere inkomensondersteunende regelingen.

9.3 Acties

1. **Vertrouwensexperiment Participatiewet: van wantrouwen naar vertrouwen**

De participatiewet is per 1 januari 2015 ingegaan. Dit was aanleiding tot het voornemen van de gemeenten uit de regio Maastricht-Heuvelland om samen een Vertrouwensexperiment Participatiewet uit te voeren. Inmiddels is het voor de gemeenten uit de regio Maastricht-Heuvelland geen optie meer om aan te sluiten bij de experimentopzet van Utrecht, wat het oorspronkelijke idee was.

Er is echter nog steeds een politiek-bestuurlijke wens om een gezamenlijk experiment te ontwikkelen en uit te voeren, vooral na de fusie van de regionale uitvoeringsdienst Sociale zaken Maastricht-Heuvelland en de gezamenlijke beleidsvorming op gebied van sociale zekerheid.

Thans wordt dit opgepakt, met de gemeente Maastricht als kartrekker. Er wordt een eigen opzet ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Maastricht.

3. **Harmonisatie minimabeleid en bijzondere bijstand**

We streven naar harmonisatie van het minimabeleid en de bijzondere bijstand binnen de regio. Reden waarom wij willen onderzoeken of wij voor wat betreft declaratieregeling maatschappelijke participatie kunnen aansluiten bij de declaratieregelingen maatschappelijke participatie zoals die thans gelden in de gemeente Maastricht.

4. Top 10 van regels

Uitvoeringsorganisatie Sociale zaken Maastricht-Heuvelland is gevraagd om een top tien van regels te maken die, bij naleving door de gemeenten, bij mensen leiden tot grotere problemen, in plaats van vermindering van problemen. De bedoeling hiervan is duidelijk te krijgen of we meer zouden moeten handelen naar de geest van de wet dan naar de letter van de wet. Uitvoeringsorganisatie Sociale zaken Maastricht-Heuvelland heeft dit in het recente verleden afgerond. Medio 2017 wordt de opvolging besproken. Daarbij wordt gekeken naar een koppeling met het vertrouwensexperiment Participatiewet.

10. Lijn 4   Verbinden

10.1   Kern van het probleem

De aanpak van armoede is een taak waarbij we elkaar nodig hebben; gemeenten, professionals, vrijwilligers, burgerinitiatieven, onderzoekers en niet in de laatste plaats degenen die het betreft. Vandaar dat we het thema 'verbinden' naar voren hebben gebracht. We zien daarin drie uitwerkingen:

1.   Bestaande verbindingen zichtbaar maken: er gebeurt veel in de gemeente Valkenburg aan de Geul. Mensen en organisaties hebben contact met elkaar, maar hebben niet altijd overzicht over het geheel, ze zijn op zoek naar soortelijke initiatieven of naar aanvullende initiatieven. Bovendien lijkt het soms alsof er minder gebeurt dan dat er daadwerkelijk plaatsvindt.
2.   Nieuwe verbindingen leggen: om de dienstverlening uit te breiden, om een beter en completer aanbod te kunnen doen, om nieuwe partijen te betrekken bij de aanpak van armoede
3.   Bestaande verbindingen nieuwe inhoud geven.

10.2   Ambitie

We willen een brede, integrale aanpak van armoede, waarbij het formele en informele netwerk elkaar weet te vinden en samen werkt aan gedeelde doelen. Daarbij stimuleren we hen om hun kennis en expertise met elkaar te delen en zich met elkaar te verbinden om zo een verschil te kunnen maken.

10.3   Acties

1.   Verbinden

Veel mensen hebben behoefte kennis te maken met andere initiatieven. Elkaar kunnen ontmoeten is een eerste stap om met elkaar te gaan werken. Vandaar dat we de komende jaren netwerkbijeenkomsten willen organiseren, waarbij we als gemeente een faciliterende rol hebben. Het doel bestaat uit het versterken en aanvullen van elkaars kwaliteiten op het gebied van hulpverlening bij armoede en schuldenproblematiek. Daarbij willen we ook experimenteren met werkvormen. Wij willen eraan werken dat verschillende initiatieven tot samenwerking komen en samen vraagstukken aanpakken die afzonderlijk niet zouden worden opgepakt.

11. Financiën

De hieronder gepresenteerde begroting voor het armoedebeleid vanaf 2016 is een voorlopige begroting. Na het uitwerken van de diverse acties zoals opgenomen in dit plan volgt een definitieve begroting.

Begroting Middelen armoedebeleid (in Euro's)

Middelen armoedebeleid conform begroting 2017 (conform begroting Sociale Zaken Maastricht Heuvelland 2017)		404.398
Dienstverleningsovereenkomst Sociale Zaken Maastricht Heuvelland	Bijzondere bijstand inclusief Declaratieregeling maatschappelijke participatie	318.989
Dienstverleningsovereenkomst Kredietbank Limburg	Schuldhelpverlening	85.409
Totaal		404.398
Extra middelen armoedebestrijding kinderen 2017 e.v. (conform decembercirculaire Gemeentefonds 2016)		
		63.172
Extra middelen armoedebestrijding ouderen 2017 en 2018 (conform decembercirculaire Gemeentefonds 2016)		
		pm
Actieplan Armoede	Stichting Leergeld	pm
	Jeugdcultuurfonds	pm
	Jeugdsportfonds	pm
	Aansluiting site 'Pas op je geld'	pm
	Aansluiting stadsspel 'No credit, game over'	pm
	Intensiveren communicatie	pm
	Overige kosten	pm
Totaal		pm

Opgemerkt wordt dat alle armoederegelingen open einde regelingen zijn. Op basis van ervaringen van voorgaande Jaren, maatschappelijke ontwikkelingen en onderzoek ramen we de hoogte van de bedragen. We monitoren de ontwikkelingen nauwgezet. Indien nodig leidt dit tot bijstuuringsvoorstellen om binnen de financiële kaders te blijven.